

КУРСОВА РОБОТА З МІЖНАРОДНОЇ ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ: ОСНОВИ МІЖНАРОДНИХ ФІНАНСІВ

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський)</i>
Галузь знань	<i>05 Соціальні та поведінкові науки</i>
Спеціальність	<i>051 Економіка</i>
Освітня програма	<i>Міжнародна економіка</i>
Статус дисципліни	<i>Нормативна</i>
Форма навчання	<i>очна(денна)</i>
Рік підготовки, семестр	<i>3 курс, шостий семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>30 год.</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>Курсова робота/Залік</i>
Розклад занять	http://roz.kpi.ua
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	Лектор: <i>к.е.н., доцент, Грінько Ірина Миколаївна,</i> grinko.irina.kpi@gmail.com Практичні: <i>к.е.н., доцент, Грінько Ірина Миколаївна,</i> grinko.irina.kpi@gmail.com
Розміщення курсу	<i>Посилання на дистанційний ресурс (Moodle, Google classroom, тощо)</i> Moodle: https://do.ipk.kpi.ua/course/view.php?id=1837 Google Classroom: https://classroom.google.com/u/1/c/MTU4MDCzNDE1ODYy

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Метою навчальної дисципліни «Міжнародна фінансова система: Основи міжнародних фінансів» є формування у студентів здібностей до фінансової аналітики та практики; оволодіння професійними знаннями і навичками в сфері міжнародних фінансів та використання набутих знань, вмінь для розробки тактики і стратегії поведінки держави та компанії в міжнародному фінансовому середовищі.

Мета курсової роботи з міжнародної фінансової системи: Основи міжнародних фінансів закріплення і поглиблення теоретичних знань, практичних навичок, які одержано студентами під час навчання, їх застосування при вирішенні конкретних фахових завдань аналітичного характеру, поглиблення вмінь стосовно пошуку та аналізу фінансово-економічної інформації, створення інформаційно-аналітичної бази для прийняття рішень в економічній сфері. У тому числі, надбання навичок самостійного засвоєння теоретичних принципів та методології фінансового менеджменту і аналізу в галузі міжнародного фінансового ринку, міжнародних інвестицій, валютних операцій, міжнародних розрахунків, складання платіжних і розрахунків, складання платіжних і розрахункових балансів.

У ході вивчення навчальної дисципліни «Міжнародна фінансова система: Основи міжнародних фінансів» студенти оволодіють навичками та знаннями зазначеними нижче.

1) Оволодіють теоретичними знаннями щодо: еволюції формування та становлення міжнародного фінансового ринку, моделей валютних систем, сучасних теорій розвитку міжнародних фінансів, передумов та факторів впливу глобальних процесів на розвиток міжнародного фінансового ринку тощо.

2) Отримують навички системного аналізу виявлення проблем функціонування міжнародного ринку та знаходження оптимальних рішень, відповідно, оволодіють технологіями прийняття рішень в різних ситуаціях для розробки тактики і стратегії поведінки держави та компанії в міжнародному фінансовому середовищі.

3) Оволодіють вмінням інтерпретувати отримані результати в ході досліджень в сфері міжнародних фінансів та прогнозувати показники розвитку фінансового середовища.

4) Отримують навички оптимального вибору та проведення контрагентами документарних і недокументарних форм міжнародних розрахунків та вміння управляти ризиками в міжнародній фінансовій діяльності.

5) Отримують знання щодо механізмів, інструментарію та особливостей міжнародного регулювання фінансово-економічних відносин країн та вміння визначати регулятивні стратегічні пріоритети розвитку сучасної міжнародної валютно-фінансової політики держави.

6) Оволодіють навичками: аналізу та порівняння витрат з альтернативних способів міжнародного запозичення кредитних коштів для фінансування міжнародних розрахунків; визначення впливу валютного курсу на експортно-імпорتنі операції країни; обчислення паритетного співвідношення курсів валют, крос-курсів, форвардних курсів тощо.

7) Оволодіють вмінням вибору та проведення валютних операцій у здійсненні міжнародної економічної діяльності підприємствами, фірмами та іншими юридичними чи фізичними особами.

Згідно з вимогами **освітньої програми «Міжнародна економіка»** студенти після засвоєння навчальної дисципліни мають продемонструвати такі результати навчання:

1) знання:

- сутності основних категорій міжнародних фінансів;
- еволюції світової валютної системи;
- особливостей функціонування світового фінансового ринку та його структури;
- методики проведення валютних операцій на фінансовому ринку України;
- особливостей функціонування євrorинку, а саме: ринку євровалют, ринку капіталів, ринку облігацій, ринку євро валют, ринку золота;
- освоєння технологій кредитування на міжнародному кредитному ринку та процедури синдикування кредиту: експортні та комерційні кредити;
- сутності балансів міжнародних розрахунків та методика розрахунку платіжного балансу;
- проведення міжнародних розрахунків згідно наступних форм розрахунку: векселями, чеками, інкасо, документарним акредитивом тощо;
- регулювання міжнародних валютно-фінансових відносин та співпраця України із зарубіжними донорами на двосторонній та багатосторонній основі на світовому фінансовому ринку.

2) уміння:

- володіти теоретичними основами та практичними навичками міжнародних фінансів;
- проводити аналіз міжнародних розрахунків та валютних операцій;
- складати платіжні та розрахункові баланси.
- складати первинні документи для проведення різних форм міжнародних розрахунків: векселями, чеками, інкасо, документарним акредитивом тощо;
- дотримуватися послідовності проведення етапів міжнародних розрахунків;
- здійснювати аналіз міжнародних стандартів рахівництва (IAS) тощо.

Компетентності виробничої діяльності ґрунтуються на здатності використовувати професійно-профільовані знання й практичні навички у галузі міжнародних фінансів, механізмів та інструментарію прийняття рішень у валютній, кредитній та інвестиційних сферах на –мікро та макроекономічному рівнях. **Компетентності організаційно-управлінської діяльності** базуються на здатності до організації роботи з проведення різних форм міжнародних розрахунків та прийняття управлінських рішень у валютній, кредитній та інвестиційних сферах.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Навчальна дисципліна «Міжнародна фінансова система: Основи міжнародних фінансів» закладає основу для фахівця економічного профілю теоретичних основ та практичних навиків міжнародних фінансів і аналізу в галузі міжнародного фінансового ринку, міжнародних інвестицій,

оподаткування, міжнародних розрахунків, валютних операцій тощо. Вивчення дисципліни сприяє формуванню системного сприйняття майбутніми фахівцями міжнародних фінансових потоків, їх взаємозв'язок та регулювання. Передумовою вивчення навчальної дисципліни «Міжнародна фінансова система: Основи міжнародних фінансів» є нормативні навчальні дисципліни: «Економічна теорія», «Макроекономіка», «Гроші та кредит», «Фінанси», «Фінансовий ринок», «Фінанси підприємств», «Міжнародна економіка», а також слугує засобом формування у студентів системного осмислення міжнародного фінансового аспекту функціонування держави при написанні курсової роботи та виконанні аналітичної частини дипломної роботи. Дисципліна посідає важливе місце у навчальному процесі, оскільки надає теоретичні знання і практичні вміння щодо становлення та механізмів функціонування міжнародного фінансового ринку, і зокрема, розподілу та перерозподілу фінансових потоків, грошових коштів, активів, капіталів тощо.

Для вивчення навчальної дисципліни студент має володіти комп'ютерними програмами із побудови графіків, таблиць, презентацій для проведення аналізу та оцінки фінансових статистичних даних та представлення результатів проведеного дослідження.

3. Зміст навчальної дисципліни

РОЗДІЛ 1. СУТНІСТЬ МІЖНАРОДНИХ ФІНАНСІВ ТА ЕВОЛЮЦІЯ ВАЛЮТНОЇ СИСТЕМИ

Тема 1. Система міжнародних фінансів. Місце міжнародних фінансів у системі зовнішньоекономічних відносин. Предмет науки «Міжнародні фінанси». Функції міжнародних фінансів. Суб'єкти і система міжнародних фінансових відносин. Роль держави у міжнародних фінансах. Міжнародне фінансове право. Міжнародна фінансова політика. Основні напрямки сучасної політики України в галузі міжнародних фінансів.

Тема 2. Еволюція світової валютної системи. Поняття «валюта» та «валютна система». Види валютних систем та їх елементів. Біметалізм і монометалізм. Бреттонвудська валютна система. Смітсонівська угода.

РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ МІЖНАРОДНИХ ФІНАНСОВИХ РИНКІВ

Тема 3. Світовий фінансовий ринок та його структура. Ямайська валютна система. Європейська валютна система. Міжнародні розрахункові грошові одиниці. Інфляція і валютний курс.

Тема 4. Валютні ринки та валютні операції. Організаційна структура світового фінансового ринку. Діяльність валютних відділів банків. Котирування валют. Валютна позиція банку. Валютний ринок. Валютні операції «спот». Строкові валютні операції. Форвардні операції. Операції «свот». Ринок ф'ючерсів. Валютні опціони.

Тема 5. Особливості функціонування євrorинку. Євrorинки. Особливості ринку євровалют. Ринок капіталів. Світовий ринок облігацій. Ринок євро акцій. Ринок золота.

Тема 6. Ринок міжнародних інвестицій. Еволюція виводу капіталу. Поняття та сутність міжнародних інвестицій. Роль держави та приватного сектора у вивозі капіталу та інвестуванні коштів. Транснаціональні компанії в системі виводу капіталу та інвестуванні. Кредитні рейтинги. Державне регулювання та заохочення іноземних інвестицій. Вільні економічні зони. Роль міжнародних організацій в інвестиційному процесі. Венчурне фінансування. Міжнародні стандарти рахівництва(IAS).

РОЗДІЛ 3. МІЖНАРОДНІ ФІНАНСОВІ РОЗРАХУНКИ ТА ПЛАТІЖНИЙ БАЛАНС

Тема 7. Міжнародний кредитний ринок та технології кредитування. Класифікація міжнародного кредиту. Експортні кредити. Комерційні кредити. Суб'єкти та інструменти міжнародного ринку банківських кредитів. Ціна активу на міжнародному ринку банківських кредитів. Синдиковані євро кредити. Процедура синдикування кредиту. Ціна синдикування кредиту і винагорода учасників. Суверенні боржники на ринку несек'юритизованих кредитів.

Тема 8. Фінанси транснаціональних корпорацій. Фінансова система транснаціональних корпорацій. Модель фінансової системи. Ключові властивості фінансової системи. Міжнародні портфельні інвестиції

Тема 9. Міжнародні розрахунки та платіжний баланс. Організаційні засади міжнародних розрахунків. Форми міжнародних розрахунків. Розрахунки вексями. Розрахунки чеками. Інкасова форма. Документарний акредитив. Банківські перекази. Система відкритих рахунків. Розрахунки з використанням пластикових карток. Сутність балансів міжнародних розрахунків. Виникнення та розвиток балансів міжнародних розрахунків. Види балансів міжнародних розрахунків. Структура платіжного балансу. Класифікація платіжного балансу. Методи балансування платіжного балансу.

РОЗДІЛ 4. РЕГУЛЮВАННЯ МІЖНАРОДНИХ ВАЛЮТНО-ФІНАНСОВИХ ВІДНОСИН

Тема 10. Регулювання міжнародних валютно-фінансових відносин. Міжнародний контроль за рухом капіталу. Формування спільних підходів до міжнародного інвестування та діяльність ТНК. Захист інвестицій. Глобальні податки.

Тема 11. Заборгованість у системі міжнародних фінансів. Зовнішня заборгованість: поняття, показники, суб'єкти. Підходи кредиторів до подолання кризи заборгованості країн, що розвиваються. Підхід боржників до подолання кризи заборгованості країн, що розвиваються. Поняття і напрями реструктуризації боргу. Вторинний ринок зовнішніх боргів. Реорганізація офіційного боргу.

Тема 12. Україна у світовому фінансовому ринку.

Співпраця України із зарубіжними донорами на двосторонній та багатосторонній основі. Співпраця України з МВФ. Співпраця України із Всесвітнім банком. Діяльність Міжнародної фінансової корпорації в Україні. Співпраця України із Європейським банком реконструкції та розвитку. Динаміка зовнішнього боргу України. Кредитні відносини з Росією. Кредитування міжнародними організаціями. Позики на міжнародних ринках капіталу.

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базова література

1. Міжнародні фінанси [Текст] : навч. посіб. для студ., які навчаються за спеціальністю 051 «Економіка», спеціалізацією «Міжнародна економіка» за денною формою навчання / І. М. Грінько ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 109 с. URL: <http://ela.kpi.ua/handle/123456789/29057>
2. Міжнародні фінанси: навч. посіб. / за ред. Ю. Г. Козака. – [5-те вид. перероб та доп.]. Київ: ЦУЛ, 2014. 348 с.
3. Міжнародні фінанси : підручник / [О. М. Мозговий, Т. В. Мусієць, Л. В. Руденко-Сударєва [та ін.] ; за заг. ред. О. М. Мозгового ; М-во освіти і науки України, ДВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана". Київ : КНЕУ, 2016. 515 с.

Додаткова література

1. Бурковська А. В. Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції в сучасних умовах : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2014. 208 с.
2. Валютні операції : конспект лекцій / НТУУ «КПІ»; уклад. В. М. Кочетков, І. М. Грінько. – Електронні текстові дані (1 файл: 2,3 Мбайт). Київ : НТУУ «КПІ», 2010. 146 с.
3. Васюренко О. В. Банківські операції: навч. посіб.: 4-е вид., перероб. і доп. Київ: Знання, 2004. 324 с.
4. Гальчинська Т. А., Чепурнова Н. І., Рябокінь М. І. Троїцька О. Б., Сивак О. В. Платіжний баланс і зовнішній борг України / Щоквартальне аналітично-статистичне видання Національного банку України. Київ : НБУ, 2014. 150 с.
5. Гнезділова О. М. Оптимізація системи безготівкових розрахунків. Сучасні питання економіки і права. 2011. Вип. 2. С. 100-105.
6. Дячек В.В., Колосовська О.Д., Оніщенко В.С. Особливості використання форм міжнародних розрахунків українськими підприємствами під час здійснення зовнішньоекономічної діяльності / Глобальні та національні проблеми економіки. 2018. Вип. 21. С. 70-76. URL: <http://global-national.in.ua/archive/21-2018/15.pdf>
7. Козик В. В. Зовнішньоекономічні операції і контракти: навч. посіб.; 2-ге вид., перероб. і доп. Київ: Центр навчальної літератури, 2004. 608 с.
8. Кудлаєва Н.В., Онуфрак О.Д. Особливості застосування акредитивної форми міжнародних розрахунків в іноземній валюті / Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. 2017. С. 124-128. URL: <http://www.vestnik-econom.mgu.od.ua/journal/2017/27-2-2017/26.pdf/>
9. Міжнародні фінанси : навч. посіб. / [І. І. Д'яконова, М. І. Макаренко, Ф. О. Журавка та ін.]; за ред. М. І. Макаренка та І. І. Д'яконової. Київ : «Центр учбової літератури», 2013. 548 с.
10. Міжнародні фінанси: навч. посіб. / Дяконова І. І., Макаренко М. І., Журавка Ф. О. та ін. Київ : Центр навчальної літератури, 2012. 548 с.
11. Международные финансы : учебник и практикум для бакалаврата и магистратуры / [В. Д. Миловидов и др.] ; отв. ред. В.Д. Миловидов, В.П. Битков. М. : Издательство Юрайт, 2017. 422 с.
12. Міжнародні фінанси: підручник / О. І. Рогач, А. С. Філіпенко, Т. С. Шемет та ін.; за ред. О. І. Рогача. Київ : Либідь, 2003. 784 с.

13. Міжнародні розрахунки та валютні операції: навч. посіб / Б.С. Івасів, Л.М. Прийдун, В.Я. Рудан. Тернопіль: Вектор, 2013. 572 с.
14. Носач Л. Л., Величко К. Ю. Системний вибір оптимальної форми міжнародних розрахунків / Бізнес Інформ. 2016. № 10. С.39- 46. URL: https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2016-10_0-pages-39_46.pdf.
15. Тюха І. В., Рудницька Р. В. Вибір оптимальної форми розрахунків в управлінні зовнішньоекономічною діяльністю підприємств харчової промисловості. Формування ринкових відносин в Україні. 2014. № 10 (161). С. 114-117.
16. Тюріна Н. М., Карвацка Н. С. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2013. 408 с.
17. Фединяк Г. Міжнародно-правове регулювання розрахунків по акредитиву та законодавство України / Вісник Львівського університету. Серія міжнародні відносини. 2016. Вип. 39. С. 120-127.
18. Шуба Т. П., Колосовська О. Д., Оніщенко В. С. Мінімізація ризиків при веденні зовнішньоекономічної діяльності українськими підприємствами / Глобальні та національні проблеми економіки. 2017. № 20. С. 93-98. URL: <http://global-national.in.ua/archive/20-2017/20.pdf>.

Навчально-методичні ресурси

1. Міжнародні фінанси [Електронний ресурс]: конспект лекцій / НТУУ «КПІ» ; уклад. В. М. Кочетков, І. М. Грінько (Хоменко). – Електронні текстові дані (1 файл: 1,51 Мбайт). Київ : НТУУ «КПІ», 2012. 123 с. URL : <http://library.kpi.ua:8080/handle/123456789/2253>
2. Міжнародні фінанси [Електронний ресурс] : термінологічний словник / НТУУ «КПІ» ; уклад. В. М. Кочетков, І. М. Грінько (Хоменко). – Електронні текстові дані (1 файл: 534 Кбайт). – Київ : НТУУ «КПІ», 2013. 40 с. URL : <http://ela.kpi.ua/handle/123456789/2727>
3. Міжнародні фінанси [Електронний ресурс] : методичні вказівки для підготовки до практичних занять для студентів напряму підготовки: 6.030503 «Міжнародна економіка» / НТУУ «КПІ» ; уклад. І. М. Грінько ; відп. ред. С. В. Войтко. – Електронні текстові дані (1 файл: 433 Кбайт). Київ : НТУУ «КПІ», 2015. 20 с. URL : <http://ela.kpi.ua/handle/123456789/11651>
4. Міжнародні фінанси [Електронний ресурс] : методичні вказівки для самостійної роботи студентів напряму підготовки: 6.030503 «Міжнародна економіка» / НТУУ «КПІ» ; уклад. І. М. Грінько. – Електронні текстові дані (1 файл: 579 КБ). Київ : НТУУ «КПІ», 2015. 47 с. URL : <http://ela.kpi.ua/handle/123456789/11729>
5. Міжнародні фінанси [Текст] : навч. посіб. для студ., які навчаються за спеціальністю 051 «Економіка», спеціалізацією «Міжнародна економіка» за денною формою навчання / І. М. Грінько ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 109 с. URL: <http://ela.kpi.ua/handle/123456789/29057>
6. Міжнародні фінанси : курсова робота [Текст] для студ., які навчаються за спеціальністю 051 «Економіка» за денною формою навчання / І. М. Грінько ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. – 50 с. – URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/34929>

Обов'язковим для прочитання є навчальний посібник приведений нижче. Зазначене джерело є у вільному доступі та розміщене на сайті бібліотеки КПІ ім. Ігоря Сікорського, Е-Кампусі, Moodle, Google Classroom:

Міжнародні фінанси [Текст] : навч. посіб. для студ., які навчаються за спеціальністю 051 «Економіка», спеціалізацією «Міжнародна економіка» за денною формою навчання / І. М. Грінько ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 109 с. URL: <http://ela.kpi.ua/handle/123456789/29057> **(має зв'язок із усіма темами дисципліни).**

Навчальний контент

При вивченні навчальної дисципліни та написання Курсової роботи з міжнародної фінансової системи: Основи міжнародних фінансів, здійснюється закріплення теоретичного матеріалу та набуття практичних вмінь, знань та навичок у процесі розв'язування індивідуальних та диференційованих задач, проблемних ситуацій, проведення партнерських дискусій, ділових ігор, кейс-завдань, презентацій, навчальних проектів, які моделюють майбутню професійну діяльність фахівців. Студенти розглядають ситуації та розв'язують завдання наближені до реальних умов їхньої професійної діяльності.

Для закріплення матеріалу за навчальною дисципліною студенти пишуть та захищають курсову роботу (КР). Усі вимоги до написання та оформлення курсової роботи представлені у Методичних вказівках:

Міжнародні фінанси : курсова робота [Текст] для студ., які навчаються за спеціальністю 051 «Економіка» за денною формою навчання / І. М. Грінько ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. – 50 с. – URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/34929>

Студенти мають ознайомитися із усіма вимогами щодо написання та оформлення курсової роботи попередньо прочитавши «Методичні вказівки: курсова робота». Також окремо створений курс у **Google Classroom** за пошуванням: <https://classroom.google.com/u/1/c/MTU4MDCzNDE1ODYy>

У курсі «Курсова робота з міжнародної фінансової системи: Основи міжнародних фінансів» приведена важлива тематика для написання курсової роботи, наприклад, такі теми, як: «Графік виконання курсової роботи»; «Вибір теми курсової роботи»; «Вибір об'єкта дослідження та визначення мети і завдань курсової роботи»; «Структура курсової роботи»; «Збір матеріалу для аналізу та складання плану»; «Написання та оформлення курсової роботи»; «Орієнтовна тематика курсової роботи» тощо.

ГРАФІК ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ З МІЖНАРОДНОЇ ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ: ОСНОВИ МІЖНАРОДНИХ ФІНАНСІВ

Тиждень семестру	Назва етапу роботи	Навчальний час	
		Ауд.	СРС
1-2	Вибір теми та отримання завдання	-	2
3-5	Підбор та вивчення літератури	-	2
6-8	Виконання розділу 1	-	6
9-11	Виконання розділу 2	-	6
12-14	Виконання розділу 3	-	6
15	Підготовка висновків за результатами виконання КР	-	4
16	Подання курсової роботи на перевірку	-	2
17	Підготовка до захисту курсової роботи	-	2
	Усього годин:		30

Курсова робота з дисципліни завершує курс вивчення у цілому. Мета курсової роботи полягає в тому, щоб закріпити знання, набуті студентами в процесі теоретичного і практичного вивчення курсу. Завдання курсової роботи полягає в сприянні надбанню студентами фахового досвіду застосування основних фінансових інструментів, набуття вмінь проводити міжнародні розрахунки.

Виконання курсової роботи охоплює такі етапи:

- 1) вибір теми роботи;
- 2) вивчення літературних джерел;
- 3) збір інформації, необхідної для написання роботи;
- 4) аналіз матеріалів, обґрунтування висновків та пропозицій;
- 5) написання та оформлення роботи;
- 6) надсилання курсової роботи на рецензування на e-mail викладача.

Після усунення недоліків курсову роботу необхідно вислати на e-mail викладача на повторне рецензування. На захист курсова робота подається викладачу в надрукованому вигляді. Захист курсової роботи відбувається в період залікової сесії. Якщо курсова робота не захищена, студент не допускається до іспиту.

При написанні роботи слід мати на увазі, що теоретичним питанням доцільно відвести не більше 25% її обсягу, а 75% тексту повинні містити результати аналітичного дослідження та пропозиції щодо використання виявлених резервів та покращення міжнародної фінансово-господарської діяльності. Курсова робота, що написана лише на основі літературних джерел, без конкретних показників та їх аналізу до захисту не допускається і повертається студенту для доопрацювання.

Вибір теми курсової роботи

Вибір теми курсової роботи здійснюється студентом самостійно, керуючись орієнтовно тематикою, складеною викладачем. Рекомендована тематика курсових робіт представлена у додатку А. Вибираючи тему роботи, студент може отримувати необхідну консультативну допомогу викладача. Курсові роботи, виконані за незатвердженими темами, не розглядаються.

Вибір об'єкта дослідження та визначення мети і задач

Студент самостійно повинен визначити задачі та об'єкт дослідження, на матеріалах звітності якого будуть проведені відповідні розрахунки.

Метою курсової роботи можуть бути – вивчення, систематизація, узагальнення економічних знань з обраної теми, удосконалення існуючих методів, методик, підготовка рекомендацій щодо поліпшення діяльності визначеного об'єкта дослідження.

Виходячи з мети дослідження, студент визначає коло задач, вирішення яких допоможе досягти поставленої мети. Важливим етапом виконання курсової роботи студентом є складання бібліографії та вивчення літератури по обраній темі.

Обов'язковим є включення до бібліографічного списку актів України, нормативних документів Національного банку України, що регламентують грошово- і кредитно-фінансову сферу, монографій і журнальних статей, також начальних посібників та інших джерел, що торкаються досліджуваної теми. Літературні джерела студент повинен вивчати таким чином, аби в тексті курсової роботи можна було зробити аналітичний огляд цих джерел.

При цьому студент повинен робити посилання на номер літературного джерела, з якого взята інформація, в квадратних дужках. При дослівному цитуванні тексту крім номера джерела вказується і номер сторінки.

Розроблення плану курсової роботи

Після вивчення нормативних і літературних джерел студент складає план написання курсової роботи за затвердженою темою. При обґрунтуванні плану доцільно дотримуватись орієнтовної структури курсової роботи, що повинна містити такі складові:

1. Вступ (1-3 сторінки), в якому обґрунтовується актуальність обраної теми, формулюється мета і завдання курсової роботи, проводяться основні характеристики діяльності досліджуваного об'єкту.

2. Теоретична частина (до 10 сторінок) виконується на основі літературних джерел та нормативних актів. В ній студент повинен розкрити економічне значення дослідження, дати характери стику сучасних напрямків розв'язання досліджуваної проблеми в Україні та за її межами; обрати власний напрямок вирішення питання та обґрунтувати його доцільність.

3. Основна частина (до 20 сторінок) – включає безпосередньо економічний аналіз окремих напрямків діяльності вибраного об'єкта і охоплює організацію і методику проведення аналізу, систему показників, інформаційне забезпечення, методи аналітичної обробки інформації, способи узагальнення результатів аналізу та обґрунтування управлінських рішень. Текст основної частини поділяється на розділи чи параграфи, що послідовно розкривають зміст роботи.

4. Висновки (3-4 сторінки) включають підсумкові узагальнення і пропозиції, зроблені студентом за наслідками виконання курсової роботи за обраною темою.

5. Список використаної літератури вимагає перелік законодавчих актів України, нормативно-правових документів НБУ, положень, інструкцій, методичних вказівок та інших джерел нормативно-довідкової інформації, а також монографій, наукових статей, підручників, навчальних посібників тощо, до яких безпосередньо звертався студент у процесі виконання курсової роботи.

6. Додатки включають копії форм бухгалтерської звітності, дані аналітичного обліку, громіздкі таблиці, які не наведені в основній частині курсової роботи. Окремий документ повинен бути пронумерований як «Додаток».

Збір матеріалу для аналізу

Для написання курсової роботи необхідно зібрати певну інформацію, практичний матеріал, що логічно доповнює теоретичні положення роботи. З цією метою слід

Насамперед чітко визначити перелік усіх необхідних показників, що сприятимуть кращому теоретичному матеріалу, і за результатами розрахунків підтвердити теоретичні висновки.

Визначивши ці показники, треба зібрати документально обґрунтовані їх величини:

- за планами (нормативами);
- фактичні за досліджуваний період;
- за попередні 2 роки до досліджуваного періоду;
- у разі, коли не можливо отримати дані за попередні роки (внаслідок невідповідності методики розрахунку показників, комерційної таємниці тощо) можна використовувати дані за декілька кварталів поточного року.

Зібрана інформація повинна бути достовірною та обґрунтованою.

Практичні завдання необхідно впорядкувати та систематизувати. Результати аналізу у вигляді таблиць, схем, графіків і т.д. викладають у відповідних розділах чи додатках до курсових роботи.

Написання та оформлення курсової роботи

При написанні курсової роботи слід мати на увазі, що аналіз діяльності банків є важливою функцією фінансового менеджменту у банківській сфері. Він характеризується та відрізняється від інших управлінських функцій насамперед тим, що забезпечує розроблення стратегії і тактики діяльності банку, пошук шляхів підвищення ефективності господарювання та прийняття управлінських рішень.

Курсову роботу виконують у друкованому виді (25-30 сторінок) українською мовою на папері стандартного формату А4. Текст розміщують лише на одному боці аркуша, дотримуючись таких розмірів поля: лівого – 30 мм, правого – 10мм. Після титульної сторінки розміщують зміст роботи, вступ, основний матеріал за розділами, висновок, список використаної літератури, додатки.

Кожний розділ та підрозділ курсової роботи повинен мати змістовий заголовок. Нумерація сторінок повинна бути наскрізною, включно з ілюстраціями та таблицями. Порядковий номер сторінки проставляється арабськими цифрами у середині верхнього поля. На титульному листі номер сторінок не ставлять.

Всі таблиці, наведені в тексті, повинні мати назву, яка пишеться вгорі над таблицею, нумерація наскрізна з початку роботи (номер таблиці проставляється справа під назвою таблиці); обов'язково вказуються одиниці виміру. Схеми, графіки, діаграми, гістограми підписується як рисунок внизу (Рис.1 «...»). Таблиці і рисунки слід розміщувати по тексту відразу після першого згадування про них, якщо дозволяє місце на сторінці. При перенесенні таблиці на наступну сторінку роботи шапка таблиці повторюється і над нею пишуться слова «Продовження таблиці...» з зазначенням її номера. Якщо ж така шапка громіздка, то її можна не повторювати, а тільки пронумерувати графі і повторювати їх нумерацію на наступній сторінці

Формули нумеруються. Номер формули слід брати в дужки і розміщувати в тексті на правому полі на рівні нижнього рядка формули, до якої він відноситься. При посиланні на формулу в тексті необхідно вказувати її повний номер в дужках таким чином «у формулі (1.1)...». В експлуатації формул значення символів і числових коефіцієнтів треба наводити безпосередньо під формулою у тій послідовності, в якій вони вказані у формулі. Пояснення значення кожного символу і числового коефіцієнта слід давати з нового рядка.

Список використаної літератури та інших джерел інформації слід роботи у послідовності, визначеній бібліографічними стандартами. Так спочатку необхідно вказувати назви законодавчих актів, прийнятих Верховною Радою України, потім – Укази Президента України, а далі в хронологічній послідовності – назви постанов Уряду України та інших нормативних документів.

Після зазначення джерел вказувати назви нормативних документів, що регулюють грошово-кредитні відносини, фінансово – господарську діяльність економічних суб'єктів, положення, інструкції, методики з бухгалтерського обліку і звітності, контролю та економічного аналізу, затверджені органами виконавчої влади. Національним банком України, органами державного і господарського управління та місцевого самоврядування.

Подання роботи викладачу та її захист

Виконана студентом курсова робота подається на рецензування науковому керівнику. При позитивній оцінці вона допускається до захисту, при негативній - повертається студенту для усунення недоліків.

Студент повинен усунути вказані в рецензії недоліки і повернути роботу для повторного рецензування. При цьому попередня рецензія обов'язково додається.

Якщо робота допущена до захисту, студент повинен ознайомитись з рецензією та підготуватись до захисту. При цьому він мусить підготувати відповіді на питання, згадані у рецензії та показати виправлені у роботі недоліки, відмічені керівником.

Захист курсової роботи проводиться в терміни, передбачені учбовим планом. При оцінці курсової роботи береться до уваги її зміст, якість виконання, навички студента пов'язувати теоретичні знання з практикою, а також повнота і точність відповідей на запитання.

Політика та контроль

5. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

З метою закріплення знань, одержаних студентами на лекційних заняттях та в результаті самостійної роботи, на кожній лекції, починаючи з другої, рекомендується здійснювати експрес-контроль отриманих знань у вигляді письмового вирішення тестових завдань або опитування.

Основні методи навчання

Застосовуються стратегії активного і колективного навчання, які визначаються наступними методами і технологіями:

- 1) методи проблемного навчання (проблемний виклад, пошуковий та дослідницький метод);
- 2) особистісно-орієнтовані (розвиваючі) технології, засновані на активних формах і методах навчання («мозковий штурм», «аналіз ситуацій», ділові, рольові та імітаційні ігри, дискусія, експрес-конференція, навчальні дебати, кейс-технологія та ін.);
- 3) інформаційно-комунікаційні технології, що забезпечують проблемно-дослідницький характер процесу навчання та активізацію самостійної роботи студентів (електронні презентації для лекційних занять, використання відео-підтримки навчальних занять, розробка і застосування на основі комп'ютерних і мультимедійних засобів завдань пов'язаних із вирішенням проблемних питань у галузі міжнародних фінансів, доповнення традиційних навчальних занять засобами взаємодії на основі мережеских комунікаційних можливостей.

Проведення лекцій забезпечує формування теоретичних знань студента у процесі викладу теоретичного матеріалу, розв'язування проблем, ситуацій, завдань практично-прикладного характеру, використання мультимедійних засобів. Студенти повинні уважно прослухати план лекції, стежити за ходом викладання відповідно до плану. Головні тези лекції лектор виділяє різними способами: затримання або прискорення темпу, підвищення інтонації, виразнішою дикцією, повторенням окремих фраз, вказівкою, щоб студенти записали визначення або положення. Конспект лекцій повинен являти скорочений запис, в якому за допомогою активної думки та пам'яті виділяється головне. Нові поняття, визначення та найінформативніші висновки слід записувати повністю для спрощення їх подальшого відтворення.

При розгляді основних питань лекції рекомендується звернути увагу на аналіз спеціальної літератури, роблячи акцент на дискусійних питаннях. Під час ознайомлення студентів з позиціями різних науковців і практичних працівників слід пропонувати їм визначитися з власною позицією по різних проблемних питаннях із міжнародних фінансів та запропонувати стратегічні рішення у вирішенні фінансових проблем.

У ході практичних занять здійснюється закріплення теоретичного матеріалу та набуття практичних вмінь у процесі розв'язування індивідуальних та диференційованих задач, проблемних ситуацій, проведення партнерських дискусій, ділових ігор, презентацій, навчальних проектів, які моделюють майбутню професійну діяльність фахівців в умовах ринку. Студенти розглядають ситуації, наближені до реальних умов виробничої діяльності.

Самостійне опрацювання матеріалу орієнтоване на творче опрацювання лекцій, підготовку до заліку та полягає у створенні індивідуальних опорних конспектів, виконанні вправ змістово-пошукового плану, підготовці та виконанні індивідуальних і колективних завдань. Методика вивчення навчальної дисципліни ґрунтується на поєднанні послідовного вивчення лекційного матеріалу, виконання контрольних завдань, самостійної роботи студентів з використанням основного і додаткового матеріалу інформаційних джерел.

Студенти мають обов'язково відвідувати, як практичні, так і лекційні заняття. Штрафні бали за відсутність на занятті не вводяться. Відвідавши заняття студент отримує бали за виконані завдання (тестові, кейс-завдання, тренінги, комплексні задачі тощо). За відсутності його без поважної причини на занятті, студент не має змоги прездати завдання та отримати бали. Таким, чином він їх втрачає за відсутності його на занятті та не виконані завдань з навчальної дисципліни. Якщо ж студент не відвідав заняття із поважної причини, то він повинен пред'явити викладачу документ, який підтверджує поважну причину його відсутності. Відповідно, він має змогу виконати завдання на консультації. Перескладання заліку здійснюється згідно термінів додаткової сесії встановлених деканатом. Як студент, так і викладач має дотримуватися політики щодо академічної доброчесності.

6. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Рейтингова система оцінювання Курсової роботи з міжнародної фінансової системи: Основи міжнародних фінансів

Рейтингова оцінка з курсової роботи має дві складові. Перша (стартова) характеризує роботу студента з курсового проектування та її результат – якість пояснювальної записки та аналітичного матеріалу. Друга складова характеризує якість захисту студентом курсової роботи.

Розмір шкали стартової складової дорівнює 40 балів, а складової захисту – 60 балів.

1. Стартова складова:

- своєчасність виконання графіка роботи з курсової – 5-3 бали;
- сучасність та обґрунтування прийнятих рішень – 12-7 балів;
- правильність застосування методів аналізу і розрахунку – 10-6 балів;
- якість оформлення, виконання вимог нормативних документів – 6-4 бали;
- якість аналітичного матеріалу і дотримання вимог стандартів – 7-4 бали.

2. Складова захисту курсової роботи:

- якість доповіді – 10-6 балів;
- ступінь володіння матеріалом – 15-9 балів;
- ступінь обґрунтування прийнятих рішень – 15-9 балів;
- вміння захищати свою думку – 20-12 балів.

3. Сума балів двох складових переводиться до залікової оцінки згідно з таблицею:

Бали Стартова складова + складова захисту	Оцінка
100...95	Відмінно
94...85	Дуже добре
84...75	Добре
74...65	Задовільно
64...60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Курсову роботу не допущено до захисту	Не допущено

7. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Тематика курсових робіт представлена у Додатку А.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено: доц., к.е.н. Грінько Іриною Миколаївною

Ухвалено кафедрою міжнародної економіки (протокол № 12 від 14.06.2023 р.)

Погоджено Методичною комісією факультету¹ (протокол № 11 від 30.06.2023 р.)

¹ Методичною радою університету – для загальноуніверситетських дисциплін.

РЕКОМЕНДОВАНА ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ

1. Сучасна політика України в галузі міжнародних фінансів.
2. Відкритість економіки країни: сутність і показники.
3. Паритет валюти та його форми на різних етапах розвитку валютних систем.
4. Роль попиту та пропозиції у визначенні валютного курсу. Рівноважна ціна валюти.
5. Кон'юктурні та структурні чинники, що зумовлюють коливання валютних курсів.
6. Національна валютна система України.
7. Фінансові посередники на міжнародному фінансовому ринку.
8. Проблеми державного регулювання міжнародного фінансового ринку.
9. Інструментарій міжнародного валютного ринку.
10. Інструментарій міжнародного ринку капіталів.
11. Передумови виводу капіталу.
12. Державне регулювання іноземних інвестицій в Україні.
13. Досвід державного регулювання іноземних інвестицій в Україні
14. Фінансовий менеджмент підприємств з іноземним капіталом.
15. Валютні та кредитні ризики. Їх страхування.
16. Міжнародний фінансовий лізинг.
17. Факторинг у галузі міжнародних фінансів.
18. Форфетування в галузі міжнародних фінансів.
19. Платоспроможність боржників та її оцінювання.
20. Проблеми зовнішньої заборгованості України на сучасному етапі. Шляхи їх вирішення.
21. Зовнішня заборгованість провідних індустріальних країн.
22. Розрахунки векселями у міжнародних економічних відносинах.
23. Розрахунки за допомогою інкасо у міжнародних економічних відносинах.
24. Розрахунки за допомогою документарних акредитивів у міжнародних економічних відносинах.
25. Розрахунки на компенсаційній основі у міжнародних економічних відносинах.
26. Договірні гарантії у міжнародних розрахунках.
27. Способи визначення сальдо платіжного балансу.
28. Динаміка платіжного балансу України та його вплив на фінансово-економічний стан країни.
29. Непряме оподаткування в Україні операцій зовнішньоекономічної діяльності.
30. Пряме оподаткування в Україні доходів, пов'язаних із зовнішньоекономічною діяльністю.
31. Офшорні зони та їх роль у міжнародних відносинах на сучасному етапі.
32. Лібералізація міжнародної торгівлі.